Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2023/2820

2023 12 18

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2023/2820

2023 m. gruodžio 15 d.

kuriuo numatoma skubi finansinė parama nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusiems žemės ūkio sektoriams Graikijoje ir Slovėnijoje

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ([1]), ypač į jo 221 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2023/1465 ([2]) kelioms valstybėms narėms, įskaitant Graikiją ir Slovėniją, suteikta skubi finansinė parama žemės ūkio sektoriams, nukentėjusiems nuo konkrečių problemų, įskaitant tam tikrus neigiamus meteorologinius reiškinius, darančių poveikį žemės ūkio gamintojų ekonominiam gyvybingumui. Graikijoje ir Slovėnijoje neseniai, jau įsigaliojus tam įgyvendinimo reglamentui, įvyko naujos išskirtinės nepalankios gaivalinės nelaimės, darančios poveikį žemės ūkio gamintojų ekonominiam gyvybingumui;

(2) 2023 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėn. kai kurios Graikijos dalys nukentėjo nuo precedento neturinčio masto miškų gaisrų, o vėliau – nuo potvynių, kurie smarkiai paveikė nukentėjusių regionų žemės ūkio paskirties žemę;

(3) 2023 m. rugpjūčio 3–4 d. Slovėnija užregistravo išskirtinius kritulių kiekius ir liūčių audras, dėl kurių susiformavo nuošliaužos ir potvyniai, neigiamai paveikę didelę tos valstybės narės žemės ūkio paskirties žemės dalį;

(4) nors yra požymių, kad tokie įvykiai vyksta apskritai didėjant su klimato kaita susijusiai rizikai žemės ūkiui, šių įvykių intensyvumas Graikijoje ir Slovėnijoje buvo išskirtinis;

(5) dėl šių įvykių žemės ūkio produktų gamintojams padaryta didelė žala ir dėl to nukentėjusių ūkininkų Graikijoje ir Slovėnijoje prarastos pajamos kelia pavojų žemės ūkio valdų ekonominiam gyvybingumui;

(6) pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/1465 Graikija ir Slovėnija gavo pagalbą, skirtą konkrečių problemų poveikiui žemės ūkio gamintojams mažinti. Tačiau, atsižvelgiant į 2023 m. vasarą įvykusių gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių gamintojams padarytos žalos mastą ir dydį, ši pagalba nėra pakankama. Todėl reikėtų priimti naują išimtinę priemonę, kuri padėtų spręsti konkrečias problemas po šių reiškinių;

([1]) OL L 347, 2013 12 20, p. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) 2023 m. liepos 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/1465, kuriuo numatoma skubi finansinė parama žemės ūkio sektoriams, patyrusiems konkrečių problemų, darančių poveikį žemės ūkio produktų gamintojų ekonominiam gyvybingumui (OL L 180, 2023 7 17, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1465/oj).

(7) nurodyti sunkumai yra konkreti problema, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 221 straipsnyje, kurios negalima lengvai išspręsti priemonėmis, kurių imamasi pagal to reglamento 219 arba 220 straipsnį. Padėtis nėra konkrečiai susijusi su nustatytu unikaliu rinkos sutrikimu ar tikslia jo grėsme. Ji taip pat nesusijusi su priemonėmis, kuriomis būtų kovojama su gyvūnų ligų plitimu ar vartotojų pasitikėjimo praradimu dėl pavojaus visuomenės, gyvūnų ar augalų sveikatai;

(8) Graikijai ir Slovėnijai skiriamos sumos turėtų būti nustatytos visų pirma atsižvelgiant į atitinkamą Graikijos ir Slovėnijos svorį Sąjungos žemės ūkio sektoriuje, remiantis tiesioginėms išmokoms taikomomis grynosiomis viršutinėmis ribomis, nustatytomis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115 ([3]) V priede, taip pat naujausių įvykių šiose valstybėse narėse poveikiu;

(9) Graikija ir Slovėnija turėtų paskirstyti pagalbą veiksmingiausiais kanalais, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, kuriais atsižvelgiama į atitinkamų ūkininkų patiriamų sunkumų ir ekonominės žalos mastą. Jos turėtų užtikrinti, kad tie ūkininkai būtų galutiniai pagalbos gavėjai ir būtų vengiama bet kokio rinkos ir konkurencijos iškraipymo;

(10) kadangi Graikijai ir Slovėnijai skirtos sumos tik iš dalies sumažintų ūkininkų patiriamus ekonominius sunkumus, šioms valstybėms narėms turėtų būti leista suteikti papildomą nacionalinę paramą gamintojams laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų ir terminų;

(11) siekiant Graikijai ir Slovėnijai suteikti lankstumą skirstyti pagalbą atsižvelgiant į atitinkamų ūkininkų aplinkybes, joms turėtų būti leista ją sumuoti su kita parama, finansuojama Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, užtikrinant, kad ūkininkai negautų kompensacijos permokos;

(12) kad būtų išvengta kompensacijos permokų, Graikija ir Slovėnija turėtų atsižvelgti į paramą, suteiktą pagal kitas nacionalines ar Sąjungos paramos priemones arba privačias schemas siekiant reaguoti į atitinkamus ekonominius nuostolius;

(13) dėl priežasčių, susijusių su biudžetu, Sąjunga turėtų finansuoti Graikijos ir Slovėnijos patirtas išlaidas pagal šią išskirtinę priemonę tik tada, jei jos patirtos iki tam tikros leidžiamos datos. Todėl šiai išskirtinei priemonei skirta parama turėtų būti išmokėta iki 2024 m. gegužės 31 d.;

(14) Graikija ir Slovėnija turėtų pateikti Komisijai išsamią informaciją apie šio reglamento įgyvendinimą, kad Sąjunga galėtų stebėti šiuo reglamentu nustatytos priemonės veiksmingumą;

(15) siekiant užtikrinti, kad ūkininkai pagalbą gautų kuo greičiau, Graikijai ir Slovėnijai turėtų būti suteikta galimybė šį reglamentą įgyvendinti nedelsiant. Todėl šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

(16) šiame reglamente nustatyta priemonė atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Graikijai skiriama iš viso 43 082 500 EUR dydžio Sąjungos pagalba, o Slovėnijai skiriama 8 585 500 EUR dydžio Sąjungos pagalba išskirtinei paramai ūkininkams teikti, laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų.

([3]) 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinų strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinų iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (OL L 435, 2021 12 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

2. Graikija ir Slovėnija naudoja 1 dalyje nurodytas sumas priemonėms, kuriomis siekiama kompensuoti labiausiai nukentėjusių ūkininkų ekonominius nuostolius, darančius poveikį jų gyvybingumui.

3. Priemonės taikomos remiantis objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, kuriais atsižvelgiama į nukentėjusių ūkininkų patirtus ekonominius nuostolius ir užtikrinama, kad išmokos neiškraipytų rinkos arba konkurencijos.

4. Graikija ir Slovėnija užtikrina, kad tais atvejais, kai ūkininkai nėra tiesioginiai Sąjungos pagalbos išmokų gavėjai, jiems atitektų visa Sąjungos pagalbos ekonominė nauda.

5. Graikijos ir Slovėnijos patirtos išlaidos, nurodytos 1 dalyje ir susijusios su išmokomis pagal 2 dalyje nurodytas priemones, atitinka Sąjungos pagalbos skyrimo reikalavimus tik jei tos išmokos išmokėtos iki 2024 m. gegužės 31 d.

6. Parama pagal šiame reglamente numatytas priemones gali būti sumuojama su kita parama, finansuojama Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis.

7. Graikija ir Slovėnija, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, gali skirti papildomą nacionalinę paramą priemonėms, kurių imamasi pagal 2 dalį, neviršydamos 200 % šio straipsnio 1 dalyje nustatytų atitinkamų sumų, su sąlyga, kad pagal jas atliekami mokėjimai neiškraipys rinkos arba konkurencijos, arba dėl jų neatsiras kompensacijos permokos.

8. Kad būtų išvengta kompensacijos permokų, kai teikiama parama pagal šį reglamentą, Graikija ir Slovėnija atsižvelgia į paramą, suteiktą pagal kitas nacionalines ar Sąjungos paramos priemones arba privačias schemas siekiant reaguoti į atitinkamus ekonominius nuostolius.

2 straipsnis

1. Graikija ir Slovėnija nedelsdamos ir ne vėliau kaip 2024 m. vasario 29 d. dėl priemonių, įgyvendintų pagal 1 straipsnį, pateikia Komisijai:

a) ketinamų taikyti priemonių aprašymą;

b) kriterijus, pagal kuriuos nustatomi pagalbos teikimo metodai, ir pagalbos paskirstymo ūkininkams loginį pagrindimą;

c) informaciją apie numatomą priemonių poveikį siekiant kompensuoti ūkininkų ekonominius nuostolius;

d) informaciją apie veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant patikrinti, ar numatytas priemonių poveikis pasiektas;

e) informaciją apie veiksmus, kurių imtasi siekiant išvengti konkurencijos iškraipymo ir kompensacijos permokų;

f) Sąjungos išlaidų mokėjimo prognozę, suskirstytą pagal mėnesius iki 2024 m. gegužės 31 d.;

g) informaciją apie papildomos paramos, suteiktos pagal 1 straipsnio 7 dalį, dydį;

h) informaciją apie veiksmus, kurių imtasi siekiant kontroliuoti, ar ūkininkai atitinka reikalavimus, ir apsaugoti Sąjungos finansinius interesus.

2. Ne vėliau kaip 2024 m. spalio 15 d. Graikija ir Slovėnija informuoja Komisiją apie bendras pagal kiekvieną priemonę išmokėtas sumas (jei taikytina, suskirstytas pagal Sąjungos suteiktą pagalbą ir papildomą nacionalinę pagalbą), gavėjų skaičių ir tipą ir priemonės veiksmingumo vertinimą.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 m. gruodžio 15 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN